

Borba

Maribor, 25. avgusta 1933

Leto I.

Posamezna številka Din 1.50 " Velja na mesec po pošti dostavljen Din 6.—, za inozemstvo Din 10.— " Uredništvo in uprava: Narodni dom
Telefon 29-70 " Poštni čekovni račun 15.546 " Izhaja vsak petek " Oglasi po tarifi

Štev. 13

Pred volitvami v delavsko zbornico

Minister za socialno politiko je razpisal volitve v Delavske zbornice, ki se bodo vršile meseca oktobra t. l. Za nas Slovence prihaja v pošte Delavska zbornica v Ljubljani, ki ima skupno 60 članov, med njimi 10 iz vrst nameščenec, in prav toliko namestnikov.

Volilni boj se bo vršil tako pri delavcih kakor nameščencih med tremi glavnimi skupinami: narodnimi socialisti, kršč. socialisti in marksisti. Sedaj imajo v Delavski zbornici večino marksisti, ki so zasedli vsa važnejša mesta, predsedniško (Cobal), tajniško (Uratnik), blagajniško (Čelesnik) in mesto ravnatelja uradov (Kopač), dočim sta v upravnem odboru zastopana poleg marksistov tudi kluba narodnih socialistov in kršč. socialcev.

Odveč bi bilo posebej naglašati veliki pomen Delavskih zbornic za delavstvo in nameščenstvo. Zakon sam nam pove, kako važen instrument predstavljajo Delavske zbornice kot razredna predstavništva delavcev in nameščenec. Je to zakon o zaščiti delavstva z dne 28. febr. 1922 (iz tega leta namreč datirajo skoro vsi naši socialno-politični zakoni, kasneje je nastala perioda medsebojnih strankarskih prepričev in bojov in kot posledica teh zastoj vsega dela, kar je trajalo do 6. januarja 1929), ki poleg odredb o zaščiti delavstva in poleg borz dela predvideva v tretjem oddelku Delavske zbornice, katerih naloga je, ščititi ekonomske, socialne in kulturne interese vseh delavcev in nameščenec. Delavske zbornice podajajo med drugim poročila, mnenja in predloge pristojnim državnim in samoupravnim organom o ureditvi delovnega razmerja med delodajalci in delojemalci in o vprašanjih delavskega zavarovanja, delovnih trgov, delavskih stanov, socialne higiene, delavske prehrane, prosvete in o vseh ostalih vprašanjih, ki se direktno ali indirektno dotikajo interesov delavcev in nameščenec; stremijo za tem, da državna in samoupravna oblastva pravilno izvršujejo veljavne zakone in naredbe, ki se tičejo interesov delavcev in nameščenec; posredujejo pri sklepanju kolektivnih pogodb kakor tudi pri poravnavanju sporov med delavci in nameščenci na eni in delodajalci na drugi strani; vodijo statistiko in zbirajo podatke o vprašanjih, ki se tičejo delavcev in nameščenec, nadalje podajajo poročila o svojem delovanju ministru za socialno politiko; vodijo evidenco o delavskih in strokovnih organizacijah, vzdržujejo stalno zvezo z njimi ter vplivajo na smer njih delovanja; posredujejo in intervenirajo direktno pri vseh državnih uradih, napravah in delodajalcih, kadarkoli to zahtevajo interesi delavcev in nameščenec; ustanavljajo in organizirajo naprave po lastni iniciativi za pospeševanje ekonomskega, socialnega in kulturnega položaja delavcev in nameščenec. Posebno važen je tudi § 39, po katerem morajo državna oblastva vse zakonske načrte, uredbe in naredbe, ki se direktno ali indirektno dotikajo interesov delavcev in nameščenec, pošiljati delavskim zbornicam v izločeno, preden se sankcionirajo.

in nameščenci, ki so zavezani zavarovanju zoper bolezni in nezgode oziroma, ki so bili dne 16. avgusta t. l. zavarovani bodisi pri OUZD, trg. bolniškem društvu ali bratovskih skladnicah. Volitve se vrše s tajnim glasovanjem za dobo treh let. Vzdrževanje Delavskih zbornic se krije iz 5% prispevka zavarovanja zoper bolezni.

Delokrog delavskih zbornic je tako obsežen in važen za interese delavcev in nameščenec, da bi pasivno zadržanje napram volitvam pomenilo pljuvati v lastno skledo. Omenili smo že, da imajo v naši Delavski zbornici odločno besedo marksisti. Boj bo torej naperjen predvsem proti marksistom. Od kar izhaja list, objavljamo številko za številko naše stališče napram raznim delavskim vprašanjem. Menimo, da smo dovolj jasno precizirali naš program i socialni i nacionalni tako, da je vsem, ki čitajo »Borbo«, jasno, kaj hočemo. Za našega delavca in nameščenca pomeni nacionalna borba, ki jo bijemo, vprašanje kruha, torej eminentno socialno vprašanje, zato ne moremo biti brezbrizni pri vprašanju, kdo naj zanaprej odloča v Delavski zbornici, nacionalno ali internacionalno orientirani zastopniki, nacionalni socialisti ali marksisti. Tako važno se nam zdi to vprašanje, da smatramo, da je dolžnost vse slovenske javnosti, da nas v tej vo-

lini borbi vsestransko podpira in nam pripomore do zmage.

Kaj pomeni narod brez delavstva? In kaj pomeni za narod delavstvo, ki ni usmerjeno v nacionalnem pravcu? Ali naj mi sedaj, ko je marksizem povsod drugod propadel, dopustimo, da triumfiramo pri nas, sredi bele Ljubljane, v prestolnici Slovenije? Če so drugi narodi, med njimi taki, katerih eksistenca ni ogrožena, spoznali, da spada marksizem v ropotarnico, ali naj se ga potem mi oklepamo, ko je očitno, da se mali narodi zamorejo obdržati le, če goliho nacionalno zavest in čustvovanje. Naši delavci in nameščenci so na pravi poti, njihove nacionalno-socialistične strokovne organizacije povsod napredujejo. Naj se strnejo vse njihove sile osobito sedaj, ko se jim nudi prilika, da zavladajo v Delavski zbornici! Naš list bo volilno borbo z vsemi sredstvi podpiral, obenem pa bo budno zasledoval zadržanje ostale slovenske javnosti, da vidi, komu nacionalizem ni le na jeziku, ampak ga tudi praktično izvaja, za kar se nudi prav sedaj najlepša priložnost. Nacionalna javnost, društva, časopisje, podpirajte borbe za narodno in socialno enakopravnost, podpirajte nar. soc. strokovne organizacije delavcev in nameščenec, da izvojujejo zmago pri volitvah v naš delavski parlament, ki ne sme biti več domena marksistov.

Narodna odbrana

Poleg Tyrševega Sokolstva je Narodna odbrana ena najpomembnejših nacionalnih organizacij v naši državi, ki uživa ugled tudi izven naših mej. Že pred balkansko vojno in tudi pozneje je bila žarišče nacionalnega idealizma, pobornik osvoboditve, središče nacionalne delavnosti ter nosilec svobodne in državne ideje. Narodna odbrana je predstavljala čast in moralno moč naroda. Bila je domača svetinja in strah sovražnika. Njena delavnost je obstojala v tem, da je ohranila tradicijo in vero nacionalnega duha zlasti tam, kjer je narodna samozavest pešala pod pritiskom sovražnika. Osvoboditi neosvojene kraje je bila njena prva in poslednja misel ne oziraje se pri tem na številne žrtve. Podporo in uteho, uslugo in pomoč, knjigo in sliko, kri in življenje, vse je dobrohotno žrtvovala za one, ki so v mraku robstva bili željni solca svobode. Nobene žrtve ji ni bilo žal, nobene smrti svojih apostolov ni objokovala, marveč je vsaka žrtev vžigala novo navdušenje in rodila nove apostole. Taka je bila Narodna odbrana pred vojno.

Ko je bivša Avstro-Ogrska anektirala pred 25 leti Bosno in Hercegovino, z namenom zadati Jugoslovanstvu smrtni udarec in ubiti v narodih na Balkanu vero v plemenitski poklic Srbije, so se gospodje na Dunaju temeljito vrezali. Ta napad na malo Srbijo je še bolj približal avstrijske Jugoslovane bratom Srbom in Beogradu, ki so v udarcu Srbije videli samo odločno voljo Avstrije, da jih boče

držati še nadalje v suženjstvu. Bratje Srbi pa niso prestrašeni vrgli orožja proč, marveč so se strnili v močno falango, odločeni, da še bolj živo nadaljujejo delo za osvoboditve svojih zaslužjenih bratov in če bi morali pri tem žrtvovati tudi svojo državno samostojnost.

Aneksija je bila proglašena 7. oktobra in že dva dni pozneje, 9. oktobra je bil osnovan v Beogradu odbor za Narodno odbrano z namenom, da združi akcijo vseh obstoječih organizacij v deželi in da vodi ves pokret proti Avstriji in obenem proti Turčiji, kjer so se prav takrat Mladoturki pripravljali za nove napade na narodni obstoj Jugoslovanov. V ta odbor so stopili najuglednejši možje Beograda, brez obzira na strankarsko, politično in versko prepričanje. Tako je nastala Narodna odbrana.

Nad Srbijo so se zbirali temni oblaki. Pričakovati je bilo, da bo izbruhnil spopad med Avstrijo in Srbijo. Zato se je lotil novi odbor Narodne odbrane nujnega in najglavnejšega dela. Zbral je dobrovoljce, da bi jih mogel takoj poslati na mejo in jo zavarovati. Njen poziv na prebivalstvo je našel tak odmev, kakršnega ni pričakoval največji optimist. Že v prvih osmih dneh se je vpisalo 30.000 dobrovoljcev in vsak dan so sledile stotine novih prijav. Narodno odbrano, osnovano v tako resnih okoliščinah in v času, ko se je pričakoval vsak hip izbruh vojne, je smatral narod kot izključno borbena organizacijo. Konečno je to borbena razpoloženje, ki ga je Narodna odbrana

na vlila v narod, pripomoglo, da smo po končani svetovni vojni vstopili osvobodjeni in zedinjeni v sveti hram velike Jugoslavije.

Po vojni so čakale Narodno odbrano nove in težke naloge. Razmere so se temeljito spremenile in z njimi tudi ljudje. Stara morala in poštenost sta izginili. Vsak posameznik je začel misliti in delati za lastno korist. Prišla je huda gospodarska kriza, ki je ubila skoro še ono pošteno voljo, ki so jo nekateri ohranili. Narodna odbrana je šla na delo. Ustvarila in začrtala si je velik in globok program, ki ga dosledno izvaja. Pričela je nov boj, s katerim hoče pomagati narodu in državi. Kakor vselej je ona tudi danes nevstrašno na braniku naših narodnih in državnih interesov. Upošteva vse plemenske bitnosti in razlike našega naroda, širi veliko jugoslovansko misel. V prepričanju, da sta edino poštenost in morala naših prednikov osvobodili in zgradili našo državo, odločno brani to tradicionalno zavest, svesta si, da slonita Moč in Sila naroda in države na kreposti rodbinske morale njenih državljanov. V reformi zakonodaje, politike in gospodarstva vidi Narodna odbrana prvo podlago zagotovitve absolutne svobode prepričanja in posameznikov, zagotovitve eksistenčnega minimuma in zagotovitve socialne pravičnosti. V duhu svoje tradicije pričakuje, da bo pripomogla do zmage teh svojih širokih načel. Take so v glavnih potezih naloge Narodne odbrane in tako hoče pomagati ona narodu in državi.

Kakor pred 25 leti, ko so pritiskali na državne meje zunanji sovražniki, tako je pričela Narodna odbrana zbirati danes svoje čete, ki naj obvarujejo narod in državo pred notranjimi sovražniki, pred elementi, ki ne spoštujejo naroda in države, pred izkoriščevalci narodnega poštenja in lojalnosti. Pod svojo zastavo, v kateri je izražen simbol zvestobe, socialne pravičnosti in ljubezni do rodne grude, je pričela zbirati četaše in snuje v ta namen viteške sekcije, ki bodo njena desna roka. Tudi v Mariboru so se pričele ustanavljati viteške sekcije, kar je najrazveseljivejši pojav današnje dobe. Če kje, so v obmejnem Mariboru, ki je radi naše narodne mlačnosti res narodno ograzen, take viteške sekcije nujno potrebne. Potrebno takih sekcij bi že zdavnaj bile morale uvideti naše oblasti. Odkar je bila razpuščena, Organizacija Jugoslovanskih Nacionalistov, je zrasel nemčurjem in Nemcem ter njihovim privržencem greben čez glave Slovincem. Neverjetno je kaj si ti ljudje drznejo počenjati danes po 15 letih osvoboditve. Nezaslišano je, kako nesramno žalijo ti ljudje, vse kar je jugoslovanskega. Naše oblasti jim prizanašajo. Prepričani pa smo, da jim ne bodo več prizanašali četniki, ki so v Mariboru, ki se glasi tako: Maribor vas težko pričakuje!

Brez komentarja!

V rokah imamo izplačilni listek tvrdke Zelenka & Co., tekstilne tovarne v Mariboru, ki se glasi tako:

Delavec N. N. 19. 7. 1933

Bruto plača Din 15.70

Odeglaj za bol. blag. Din 1.40

netto plača: Din 14.30

Gospodarski polom marksistov v Sloveniji

Pod krinko socializma se rede socialni demokrati z delavskimi žulji in s krvavo prislužnim denarjem privatnih nameščencev

V zadnji številki »Borbe« smo našli najtežje vprašanje slovenskega delavstva, vprašanje likvidacije blagovnega oddelka »Konzumnega društva za Slovenijo«, ki pomeni najstrašnejšo gospodarsko katastrofo, ki je doletela slovensko delavstvo pod egido takozvane druge internacionale.

Konzumno društvo za Slovenijo kot zadrugo je osnoval pokojni Anton Kristan leta 1908 in je do prevrata poslovala v krajih bivše Kranjske. Zadruga je imela izrazito socialnodemokratsko marksistično obilježje. Socialnodemokratski konzumi v bivši Štajerski in Koroški v slovenskih krajih pa so bili samo filiale Konzumnega društva v Gradcu, ker je vsa slovenska Štajerska do prevrata spadala po internacionalno-marksističnih principih pod nemško interesno sfero v Gradcu, kjer je bil glavni vodja prosluli poslanec Tomšič.

Po prevratu je »Konzumno« društvo v Ljubljani prevzelo vse filiale na bivšem Spodnještajerskem in Koroškem. Kako se je ta prevzem izvršil, je težko povedati, ker je bilo vse vedno zavito v tako veliko temo, da nihče od »nepoklicanih« ni mogel blizu. Zanimiv je bil boj prva leta po prevratu med socialdemokrati in komunisti, v katerem je pokojni Anton Kristan gladko zmagal vzlic okolnosti, da je bil številčno v ogromni manjšini. To je bilo mogoče samo radi zadrugi- nih pravil in vplačanih deležev, tako da delavci-kupovalci v raznih filijah niso imeli ne direktne in ne indirektno glasovalne pravice.

Ko jim je šla pšenica bogato v klasje...

Dotok članstva je bil po prevratu prva leta zelo velik. Vršila se je tudi močna agitacija med slovenskim delavstvom za vstop v zadrugo, ki je imela zelo nizke deleže, ki so se v nekaj letih zvišali na Din 300.— s še enkratnim omejenim jamstvom 300 Din, tako da je vsak član jamčil za Din 600.—. Ker pa delavstvo ni bilo preveč navdušeno za visoki delež in enkratno jamstvo, vodstvo zadruga ni ukinilo hitrega vplačila deležev, marveč si je izbralo drugo pot. Ustanovilo je takozvani kreditni oddelak in pričelo zbirati vloge v Konzumnem društvu pod znano devizo: »Proletarci, nalagajte svoj denar v svoji zadrugi!« Ta agitacija je bila uspešnejša, ker se je Konzumnemu društvu posrečilo zbrati precej delavskega denarja kot vloge.

Prva leta po prevratu so bila zelo dobra. V času obče gospodarske konjunktore, ko se je denar razmetaval in je bilo s priložnostnimi nakupi raznega blaga možno kupiti velike dobičke, je cvetela »kupčija« in Konzumno društvo z njo. Toda to je kmalu minilo. Napake pa, ki jih je Konzumno društvo napravilo, ko ni spoštovalo čistih zadrugi- nih principov, so kmalu rodile pravi sad in se pokazale v pravi luči.

Prvi polom

Prva napaka je bila, da Konzumno društvo ni ostalo na čistem zadrugi- nem principu poslovanja v svojih trgovinah z lastnimi sredstvi, to je z deleži in rezervnimi fondi. Tej napaki je sledila druga, da so se filiale ustanovljale brez finančnega fundamenta in brez dejanske potrebe radi političnih sklepov socialne demokracije. Na ta način si je socialdemokratska internacionala ustvarjala politične postojanke po vseh krajih v Sloveniji. Te filiale v zadrugi- nem pogledu niso mogle ničesar dobrega roditi, ker so služile popolnoma nezadrugi- nemu, političnemu cilju. Slediti je morala tretja

napaka: financiranje Konzumnega društva s tujim denarjem. Ta denar se je dobival potem že navedenih vlog slovenskega delavstva v Konzumnem društvu, potem kredita pri raznih denarnih zavodih in potem nakupa robe od grosistov na kredit, oz. na daljše obroke. Vse to je pa blago v prodajalnah zelo podražilo. Če temu dodamo še to, da tudi veliki dobavitelji ne dajejo blaga kupcem na kredit v najboljši kvaliteti in po najnižjih, takozvanih grosistovskih cenah, je za vsakogar razumljivo, da prodajne cene v raznih filijah Konzumnega društva niso mogle biti nižje od privatnih trgovin, marveč so bile celo višje, blago pa slabše. Pričeli so odpadati člani-kupci, kar je obče stanje filij in centrale stalno slabšalo.

Filialke so zaprli in ustanovili banko

Konzumno društvo je pričelo lesti nizdol! Zapirale so se posamezne filiale, pri čemur je zelo velika izguba šla v breme centrale. V tem stanju filij in centrale pa so voditelji druge internacionale storili še hujši in usodepolnejši greh proti zadrugi- ni ideji in konzumnemu zadrugi- nstvu. Preko noči je bila v Ljubljani ustanovljena Zadruga banka pod vodstvom pokojnega Antona Kristana, kmalu na to pa še nakupovalna centralna zadruga »Produkcija«. Socialdemokratsko časopisje je takrat udarjalo na veliki boben: »Slovenski proletariat mora imeti svoje velike nakupovalne centrale, svojo banko!« To sta bila nekak refren in kulminacija po-

(Izkupilek v mil onih Din; ostalo v 1000.— Din)

Leto:	1921/22	22	23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28	28/29	29/30	30/31	30.12.32
Izkupilek	29.4	38.4	37.9	35.4	30.3	24.8	24.5	26.3	23.3	20.—	15.—	
Inventar	362	462	602	724	821	820	737	783	891	802	608	
Hiše	665	810	810	2000	1746	1916	1881	1905	2067	2071	41	
Efekt	425	425	864	1195	2700	4471	4403	4389	4617	3820	3180	
Zaloga in debit.	5959	6970	9647	11749	10587	9042	9280	9796	9406	9573	6746	
Deleži	459	526	975	1220	1296	1382	1430	1453	1508	1479	1344	
Pomožni deleži (sklad)	299	323	368	408	275	281	274	267	—	—	—	
Hranilne vloge	1245	1834	3588	4740	7160	6571	7312	9219	10240	8445	5634	
Izposojila	5867	5102	6341	—	—	4977	5190	4326	3510	2466	2130	
Literanti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3081	1865	
Garanc. sklad	—	—	—	—	—	—	—	249	268	259	174	
Plače	1394	2301	2366	2237	1829	1612	1817	871	1702	1464	899	
Obresti	550	1601	1826	1740	1106	1346	1143	1144	1138	986	545	
Davki	532	1488	2113	338	399	388	356	57	85	388	135	
Skupna režijska	3464	7035	8144	6016	4475	4136	4297	4297	4323	4826	2369	

Te številke nam razkrivajo strašno sliko. Gospodarstvo v Konzumnem društvu ni bilo postavljeno na pravo zadrugi- no bazo, ni služilo zadrugi- ni samopomoči članstva — slovenskega delavstva, marveč se je opravičilo v čisto povojni kapitalistično-buržujski mentaliteti. Gospodarilo se je skoraj izključno s tujimi sredstvi. Vplačani deleži so v poslovnem l. 1929-30 dosegli najvišjo vsoto 1.508.000 Din, rezervnega fonda pa sploh ni bilo. Konzumno društvo torej vsa leta ni imelo niti 2 milijona lastnega zadrugi- nega kapitala. Poslovalo je s tujim denarjem. Hranilne vloge slovenskega delavstva so v poslovnem l. 1929-30 dosegle najvišjo vsoto 10.240.000 Din in za te hranilne vloge ves čas ni bilo nobene prave sigurnosti. Da je pri takem gospodarstvu bila ogromna režijska, pač ni potrebno posebej razlagati. Pri letnem obratu v poslovnem letu 1922-23 v iznosu 37.900.000 Din je znašala skupna režijska 8.144.000 Din, kar znaša 21.5 odst. letnega izkupička. To dokazuje, da se trgovina ni vodila na zadrugi- ni podlagi, marveč po takozvanih konjunkturi- nih trgovsko-spekulativnih uzancih. Plače so letno požirale horendne vsote, obresti za vloženi delavski denar in posojila pri raznih denarnih zavodih

litčne borbe takozvane slovenske socialdemokracije. Zadruga banka se je ustanovila; poleg privatnikov, voditeljev slovenske socialdemokracije je precejšen del akcij prevzelo in plačalo Konzumno društvo za Slovenijo. Prav tako je Konzumno društvo podpisalo in plačalo precej deležev pri »Produkciji« in tudi pri »Delavski pekarni« v Ljubljani. S polomom Zadruga- ne banke v Ljubljani leta 1930 je bila zapečaten usoda »Produkcije«, »Delavske pekarnice« in »Konzumnega društva«.

Dva milijona izgube

Namesto da bi bilo Konzumno društvo takoj izvajalo konsekvence, ker je bila izguba jasna: delnice Zadruga- ne banke, deleži pri Produkciji in Delavski pekarni so bili docela izgubljeni in ta izguba znaša najmanj 2 milijona dinarjev, je oklevalo in zavlačevalo, dokler ni z uredbo ministrskega sveta z dne 9. decembra 1932 dobilo takozvanega moratorija po § 5 zakona o zaščiti kmetov z dne 19. aprila 1932. Poznavaleci razmer izjavljajo, da je vlada šla sodežugom socialdemokratom zelo na roko ter dovolila moratorij po § 5 zakona vzlic okolnosti, da se moratorij po tem členu daje samo aktivnim denarnim zavodom, medtem ko Konzumno društvo že od leta 1931 ni moglo biti aktivno.

Katastrofa konzumnega društva

Zakaj in kako je prišlo do katastrofe v Konzumnem društvu? Prejeli smo računsko zaključke za vsa povojna leta, ki se glase:

je od 1. julija 1930 do 31. decembra 1931.

Vodje si niso upali sklicati prej rednega občnega zbora, dokler zakulisne borbe glede obvez Konzumnega društva pri Zadrugi- ni banki niso bile urejene. Polom Zadruga- ne banke je bil za socialdemokratska podjetja katastrofalen. Pod raznimi pretvezami, tudi s tako gorostasno, da bo slovensko delavstvo uničeno in bo zapadlo komunizmu itd., se je posrečilo, da je bil milijon dinarjev pri Zadrugi- ni banki odpisan, banska uprava dravske banovine pa je dala dvamilijonsko brezobrestno posojilo. Vse to pa je bilo premalo in bilanca z dne 31. decembra 1931, predložena občnemu zboru aprila 1932, ni mogla biti stvarna, ker sicer Konzumno društvo ne bi bilo čez nekaj mesecev zaprosilo za moratorij.

S tujim denarjem so kupovali zadrugi- ne domove

Konzumno društvo je tekom let nakupilo tudi precej stavb, oz. zadrugi- nih domov. Ti nakupi so bili po večini izvršeni s tujim denarjem in seveda obremenjeni tudi s hipotekami. Delavstvo je zahtevalo svoje vloge. Pričela je akcija za prodajo zadrugi- nih domov, da bi se dobila likvidna sredstva. Zadrugi- ni dom v Tržiču je kupil privatnik, zadrugi- ni dom v Šiški se še vedno ponuja Mestni hranilnici v Ljubljani, oziroma ljubljanski mestni občini. Zadrugi- ni dom v Prevaljah je kupila Delavska zbornica za 500.000 dinarjev. Pri tem nakupu je bil velik spor. Končno se je marksističnim voditeljem posrečilo, da so odborniki Delavske zbornice s pismenim glasovanjem z večino glasov sklenili nakup, ki ga mora odobriti tudi vlada. Za nakup so glasovali socialdemokratski odborniki, toda baje ne vsi!

Zrcalo zavoženega gospodarstva

Za sejo načelstva Delavske zbornice, ki je bila v začetku letošnjega leta, je Konzumno društvo pripravilo in predložilo naslednjo bilanco z dne 20. decembra 1932: (Glej tretjo stran.)

Bilanca je značilna v toliko, da je izloženo takozvano gorenjsko okrožje (Jesenice, Javornik, Gorje, Tržič). Tam so se ustanovile nove zadrugi- ne. Kakšne obveze so te zadrugi- ne prevzele napram Konzumnemu društvu, nihče ne more povedati. Ali so člani tega okrožja odvezani obvez glede jamstva pri Konzumnem društvu, kar ni dopustno in je v škodo ostalemu članstvu?

Z upniki Konzumnega društva, dobavitelji razne robe, se je baje sklenilo 20 odst. poravnava, da bi se članstvo rešilo prevelikih obvez v pogledu jamstva.

Tragedija slovenskega delavstva

Naša izvajanja so le bežna slika tragedije velikega dela slovenskega delavstva, ko je bilo v okovih druge internacionale ter je moralo večkrat celo pod najhujšim pritiskom slediti marksističnim agitatorjem in prvakom. Slovenska javnost molči vsa leta sem, ko se ruši zadrugi- nstvo slovenskega delavstva. Vse časopisje se je postavilo na čudno stališče, da se polom Konzumnega društva ne sme javno obravnavati, da se delavstvu ne sme povedati bridke resnice. Razni socialdemokratski prvaki že drugo leto slepomišlino med delavstvom, govore o raznih sanacijah, ki jih mora takozvana buržujska vlada izpeljati

Po polomu Zadruga- ne banke

Po polomu Zadruga- ne banke je med socialdemokratskim delavstvom završalo. Izgledalo je, da pride do hudih bojov. Pa so prišli razni emisariji, ki so zatrjevali, da Konzumno društvo ni nič prizadeto. Poleg tega so raztrabili, da se Konzumno društvo reorganizira v smislu sklepov občnega zbora l. 1926. Tako se v letu 1931 ni vršil letni občni zbor. Isti se je vršil šele 24. aprila 1932, na katerem je bila podana bilanca za 18 mesecev, to

da reši slovensko delavstvo še hujše nesreče v današnjih težkih gospodarskih prilikah!

Raznašajo se razne govorice, da bo vodja nove internacionalne socialistične jugoslovanske stranke in glavni tajnik Delavske zbornice Živko Topalović v Beogradu vse tako izpeljal, da bo za drugo internacionalno prav. So pa tudi taki ljudje, ki ne samo v Sloveniji, marveč tudi drugod pošepetavajo, da je sanacija nujna državna potreba, ker sicer preti nevarnost, da neizprosno zavladava med slovenskim delavstvom — komunizem!

Gospodje ne vlačite delavstva v hlev internacionale!

Doživeli smo Slovenci propade bank. Propadla je Slavenska banka in druge. Veliko premoženje je šlo v nič. Takrat je slovenska javnost molčala.

Krivcev teh polomov še do danes ni zadela zaslužena kazen. Izgleda, da marksistični kolovodje na ta konto zidajo svojo takozvano sanacijo Konzumnega društva. Izgleda, da je tudi precejšen del slovenskih naprednih krogov še vedno »edino zveličavnega prepričanja, da slovensko delavstvo spada samo v marksistično internacionalne organizacije in ustanove in da je zato potrebno ščititi socialdemokratske politične in gospodarsko-zadružne pravke. Navajajo se celo razlogi, in sicer kot glavni, da je internacionalna na marksistični podlagi v Jugoslaviji potrebna radi zunanega sveta.

Povejte mu resnico in natočite mu čistega vina!

Take in enake trditve se raznašajo od poloma Zadružne banke. Šušljajo,

pošepetavajo, namigujejo, medtem pa je izguba krvavo zasluženega delavskega denarja vsak dan večja. Delež so izgubljeni, še jamstvo vsega članstva najbrže ne bo zadostovalo, da se krijejo pasive Konzumnega društva. Filiale so zaprte, delavstvo je dejansko že izgubilo svoje zadružne ustanove, ki so bile socialističnega obilježja. Kje so krivci? Nihče noče odgovoriti! Zakaj molčite?

Pokličite krivce pred sodnike!

Ali ni vsa slovenska javnost upravičena zahtevati, da se krivci poloma Konzumnega društva kličejo na odgovor? Je to nujno potrebno po vseh pisanih in nepisanih zakonih, tudi radi zaščite dosedanjega slovesa slovenskega zadružništva! Molk je greh nad vsem narodom, ki bo v bodočnosti rodil še težje grehe. Sloven-

ska nacionalna inteligenca, slovenska akademska mladina, slovensko nacionalno delavstvo, slovenski nacionalisti! Kaj mislite in delate, ko držite roke križem in dopustite, da marksistični kolovodje, ki so gospodarsko in zadružno slovensko delavstvo katastrofalno oškodovali, hočejo še naprej med delavstvom z zavijanjem in lažmi kovati kapital za internacionalno nemoralno in korupcijo? Ali ni čas, da se napravi temeljit konec in zaključek poloma marksističnih ustanov pravilno in pravično tako, da se krivce kaznuje in se enkrat za vselej onemogoči nadaljevanje izkoriščanja in upropaščanja slovenskega delavstva? Čas je! Dolžnost vseh pravih nacionalistov!

NAJVEČJA SVETINJA JE ČAST!
NAJVEČJA DOBROTA JE SVOBODA!

	Centrala	Ljubljana-Celje	Maribor	Prevalje	AKTIVA:	PASIVA:
Gotovina	30.980.46	6.263.26	—	38.920.02	76.163.74	—
Blago	—	1.796.290.68	—	1.373.604.47	3.507.841.60	—
Kreditorji	—	—	337.946.45	—	—	—
Debitorji	3.168.619.74	59.982.06	11.069.06	—	474.238.19	1.865.284.85
Deleži	—	837.848.66	—	—	—	—
Hranilne vloge	—	5.634.212.67	—	—	140.000.00	1.343.787.46
Hipoteke	—	615.833.88	—	—	—	5.634.212.67
Banke	—	506.959.06	—	—	410.516.24	1.623.654.16
Naložbe	—	—	—	—	—	506.959.06
Efekti	41.751.17	100.00	6.805.00	—	—	—
Inventar	59.631.00	231.903.30	78.038.50	238.990.75	41.851.17	—
Nepremičnine	1.150.000.00	940.000.00	160.000.00	929.624.05	608.563.55	—
Skladi: garancijski	—	813.86	—	—	3.179.624.05	—
posmrtninski	—	—	—	—	—	174.618.42
rezervni	—	14.064.72	—	—	6.000.00	51.714.51
za odpis dub. debit.	—	90.216.92	—	—	92.856.40	110.619.03
Interni računi	2.755.574.65	—	—	—	—	90.216.92
Izguba in dobiček	730.450.13	2.733.00	225.279.70	—	2.758.307.65	2.758.307.65
	7.937.007.15	7.937.007.15	819.138.71	2.581.139.29	14.374.557.45	14.374.557.45

Mera je polna!

Nismo in tudi nikdar ne bomo pozabili nesramnega izzivanja Rapidovcev ob vsaki priliki napram slovenskemu življu. Zadnje čase je to izzivanje in preziranje nekoliko prenehalo in že smo mislili, da so se ti ljudje vendar vživeli v nove razmere. Toda ta osuplost je bila samo tisičina pred nevihto. Nedeljska nogometna tekma med prvim slovenskim športnim klubom Mariborom in nemškim športnim klubom Rapidom pa je pokazala, da njegovi pripadniki besno sovražijo, zaničujejo in prezirajo vse, kar je jugoslovanskega. Višek predrznosti in skrajne nesramnosti so bile psovke sina mariborskega mestnega stavbenika Fritza Klimenta, ki je na tekmi zmerjal navzoče slovensko občinstvo s psovko »Windische Bage«. Psovka je bila v prvi vrsti namenjena navzočim slovenskim športnikom gg. Vesnaverju, Klotniku in Arniku, ker so se zavzemali za svoje igralce, ki so bili izpostavljeni najhujšim žaljivkam nemčurske rapidovske druhal. Poročevalca nekega slovenskega dnevnika pa je druhal celo pregnala s tribune.

Prvotno je bilo razglašeno, da bo tekma v Ljudskem vrtu na Mariborovem igrišču, kakor pa že večkrat, se je tudi tokrat zgodilo, da je bila tekma na Rapidovem igrišču, ne da bi to merodajni činitelji javili. Radi tega ni bilo na igrišču nobenih varnostnih organov, brez katerih se ne smejo odigrati javne tekme. Kakor vselej, so Rapidovci tudi to priliko izkoristili, da so dali duška svoji strašni in skoro neverjetni zagrizenosti in sovraštvo do našega naroda. Nezaslišano pa je, da se je tako daleč spozabil človek, ki je sam odgovoren za svoje zločinske besede in ki bo za svoj ostudni napad odgovarjal pred sodiščem ter prejel zasluženo kazen. Toda kazen, ki mu jo bo naložilo sodišče po paragrafu, bo preizkušnja.

Tudi si naj Rapidovci zapomnijo enkrat za vselej, da so časi, ko so na svojem igrišču obrcali in pretepli funkcionarja ljubljanske nogometne podzveze minili. Javnost je po tistem incidentu sicer pričakovala ukrepov športnega foruma, toda Rapidovcem se ni skrivil niti las na glavi. Več je tudi bilo primerov, da so Rapidovci dejansko napadli sloven-

ske sodnike in jih pretepli. In to brez posledic! Iz tega sledi, da uživa nemški Rapid pri našem športnem forumu veliko zaščito in to na škodo slovenskega športa. Vemo tudi to, da gredo naše oblasti kaj rade na roko temu klubu.

Slovenski športniki! Kako dolgo se boste pustili še izzivati, sramotiti ter poniževati od vaših neznatnih in nizkotnih nasprotnikov? Kako dolgo boste še dopuščali, da bodo ti ljudje pretepli vaše sodnike in vas zmerjali z »Windische Bage«, s »svinjami«, »krapavcami«, »šmrkavci«, »barabami« itd. Slovenski športniki, ali gojite šport samo za to, da date tem sovražnikom našega naroda prilike, da se ob tekmah izživljajo in manifestirajo za svoje sovraštvo do vsega, kar je našega? Ali se ne zavedate, da je Rapidovcem in njihovim pristašem vsaka zmaga nad vami trijumf, ki ga proslavljajo potem na vse načine. V podkrepitev tega, da je vodstvu Rapida mnogo do zmage, navajamo dejstvo, da prejemajo njegovi igralci za vsako izvojevano zmago prav lepe nagrade. Vprašamo vas, ali dela vodstvo Rapida to morebiti samo radi športnega prestiža? Vsaka zmaga Rapida močno odjekne pri vsej nemški manjšini in znova okrepi njihov duh in nade. Njegovi uspehi sežejo celo preko naše meje!

Vprašamo merodajne činitelje, koliko je resnice na tem, da je prejel Rapid od avstrijske »Südmarke« 120.000 Din za ureditev svojega igrišča? Koliko je resnice na tem, da je Trboveljska premogokopna družba darovala igralcem znesek 10.000 dinarjev, ko so se letos spomlad pripravlili na tekmo v Celovcu, ki pa jo jim je naša oblast prepovedala? Vprašamo naše oblasti, kako kontrolo vodijo nad tem društvom, da so na njegovem igrišču mogoči po 15 letih našega osvobojenja, taki napadi in incidenti?

Na vsa navedena in mnoga druga dejstva, ki globoko žalijo naš nacionalni čut, odločno in energično zahtevamo:

Gospod ban! Razpusite nepotrebnemu nemški športni klub Rapid, ki ni v Mariboru nič drugega, kakor gnezdo nemško-nacionalnih izživčev in prenapetih. Omenjeni klub strahovito kvari narodno lice Maribora in je skrajno škodljiv slovenskemu življu!

Pozivamo vse slovenske nogometne klube, da ne sklepajo in ne igrajo več no-

bene tekme z Rapidom. Slovensko občinstvo pa pozivamo, da bojkotira vse Rapidove tekme do njegove razpustitve!

Nacionalisti! Naša dolžnost je, da preprečimo vsako nadaljnje izzivanje tega kluba! Ta klub v Mariboru in nikjer drugod ne sme več nastopiti! Zakleli smo se, da tudi nikdar več nastopil ne bo! Zato je dolžnost oblasti, da ga čimprej razpusti, da ne bo nepotrebnih akcij. Naša mera je polna!!!

Volitve v delavski parlament

Volitve v Delavsko zbornico so razpisane. Glavni volilni odbor, ki mu kot predstavnik ministrstva za socialno politiko predseduje banski svetnik g. dr. Karlin, se je že konstituiral in posluje njegova pisarna v prostorih banske uprave. Volišča bodo v vsakem kraju, kjer je nameščen zdravnik Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, če je v kraju vsaj 150 volilnih opravičencev. Po drugih krajih se bodo volitve vršile pismeno. Za volitve je izdan nov volilni red. Volilno pravico imajo vsi delavci in nameščenci brez razlike spola, ki so do dneva razpisa volitev zavarovani pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev ter plačujejo za Delavsko zbornico odrejani prispevek. Pravico do kandidiranja imajo samo začasno in stalno koalirane delavske in nameščenske strokovne organizacije. Ki so do dneva razpisa registrirane pri Delavski zbornici. Med kandidati na listi morajo biti delavci iz raznih strok, med prvimi pa morajo biti delavci najvažnejših gospodarskih panog. Na delavskih listah lahko kandidirajo tudi funkcionarji delavskih strokovnih organizacij. Rok za vlaganje kandidatnih list poteče 16. septembra. Dan volitev pa še ni razpisan in bodo volitve v oktobru. Delavcem pripada 50 mandatov, nameščencem pa 10 in bodo nameščenci volili za sebe. Volilni imeniki morajo biti na vpogled pri vseh volilnih edinicah najmanj 10 dni in morajo o tem obvestiti delavstvo krajevni volilni odbori.

Delavci in nameščenci! Volitve v Delavsko zbornico so za vas vse velikanškega pomena! Biti morajo obračun s socialnimi demokrati, ki so doslej imeli Delavsko zbornico v svojih krempljih. Naša parola mora biti: »Dneva volitev še, marksisti, potem pa nikdar več!«

Širite „BORBO“!

Poznamo vas, Rdečkarji!

V zadnji številki prinaša »Delavska Politika« uvodnik pod naslovom »Strokovne organizacije bodo odločale« ki ni vsebinsko ničesar drugega, kakor glas umirajočega. Ne zdi se nam vredno, da bi odgovarjali na zavite fraze, povemo vam pa to, da nam je znana vsa vaša zakulisna borba, gospodje marksisti, da je razkrinkana vaša taktika, ki ste se je nameravali poslužiti pri volitvah v Delavsko zbornico in da nam je tudi znano, kaj ste dobili v Beogradu, ko ste kleče plazili od gospoda do gospoda. Potrpíte! Razgalili vas bomo popolnoma v prihodnji številki naše »BORBE«. Vemo, da nimate ne sramu in ne socialnega čuta in ne ljubezni do bližnjega. Gospodje marksisti, bodite potolaženi, delavstvo ve, da ni v vas trohice poštenja! Če vas še nikdar ni bilo sram, vas mora biti sram sedaj, ko nameravate ponovno pred delavstvo. Skrijte se raje v mišje luknje, da ne bo o vas ne sluha ne duha več.

Čas bi že tudi bil, da bi se zavedali gospodje pri »Delavski Politiki«, da je delavstvo že zdavna sito njihovih otročarij. Če le morejo zabevskajo o stodoletnih nacionalistih in o mariborskem društvu stanovanjskih najemnikov. Vsej javnosti pa je znano, da se je predsednik društva stanovanjskih najemnikov gosp. Tumpej kakor vselej, tudi na zadnji seji odločno zavzel za stanovanjske najemnike in deložirance ter predložil zadevno interpelacijo gospodu županu, dočim se marksistični delavski zastopniki v občinskem svetu brigajo za stanovanjsko vprašanje samo v otročjem poročanju o akcijah drugih stanovanjskih društev.

Zopet eden!

V Mariboru živi in si služi kruh pri državni železnici kot delavec Leopold Asinger. Ta človek se je predrznil 4. julija t. l. ozmerjati našega človeka, ki je prišel službeno k njemu, z »windische Sau«. Temu Asingerju pove-mo, naj si zapomni, da je naš kruh! Upravitniku državnih železnic pa priporočamo, da tega odpusti ali prestavi iz Maribora kam drugam. Za takega izzivača ni dovolj, da je sodno kaznovan, on zasluži še kaj več. Vzemimo si za vzgled druge sosedne države!

Živi spomini na težke dni v Ptuj

Spomini, ki nal jih je napisal in poslal prijatelji našega lista iz Ptuja, naj bodo g. Zentrichu zadnji opomin, naj čimprej zapusti javno službo in naj si ne drzne pošiljati našemu listu nobenega popravka več.

Prišel sem v Ptuj leta 1910. in takoj nato pristopil tudi k Sokolu. Takrat smo pozimi telovadili v drvarnici posojilniške hiše, poleti pa na dvorišču v Narodnem domu. Ko smo se po telovadbi vračali domov, nas je vselej spremljal kak stražnik. Navadno je bil to Zentrich, ki se je vselej pojavil, če smo se sprli kje z nemčurji, ki jih je vedno branil. In prav zato smo mu slovenski pomočniki radi nagajali vsepovsod.

Bilo je menda v jeseni leta 1913., ko sem mu iz maščevalnosti, ker nas je vedno preganjal, vrzel mačko za vrat, radi česar sem bil obsojen na plačilo kazni treh kron. Živo se spominjam, kako me je ob tej priliki sam Zentrich tiral pred župana Ornika, s katerim sta zahtevala, da podpišem izjavo, da ne bom več telovadil pri Sokolu, in da naj se vpišem v nemški »Turnverein«. Čeprav sem bil še mlad fant, sem se temu odločno uprl, miru pa pozneje pred Zentrichom nisem več imel. Veliko bi vedeli povedati o tem junaku tudi še danes živeči g. Hinko Krištof, Tomaž Breznik, France Štumberger, Vladimir Klaužer in drugi.

Največ pa smo pretrpeli Slovenci v Ptuj ob izbruhu svetovne vojne. Na dan umora bivšega avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda smo se Sokoli vračali iz Ruš. Že v Mariboru so nas obdolžili, da smo položili bombe na tračnice. Ko pa smo dospeli v Ptuj, bili smo v krojih, nas je sprejela vsa ptujška nemčurska družina s Zentrichom na čelu, ki nas je hotel že takrat brez vsakega povoda zapreti. Slovenci smo bili izročeni nemškutarski poulični druhal na milost in nemilost. Začele so se preiskave in sledile so aretacije Franca Mahoriča, Antona Brenčiča, Alberta Brumna, Janka Osojnika in drugih.

Ko je nemška druhal demolirala Mahoričevo gostilno, je takratni stražnik Zentrich stal za njo ter mirno gledal vse njeno početje, ne da bi z očesom trenil. Pri teh napadih so bili udeleženi tudi ljudje, ki še danes mirno živijo v Ptuj, kakor n. pr. razni Slawitschi, Hellerji, Starkli, Kolbi in drugi.

Slovenski trgovski pomočniki smo bili takrat po večini na hrani pri gospe Šentjurčevi, ki je stanovala v današnji hiši g. Sagadina. Uprava mestne policije nam je vsak večer postavila pred hišo stražo z namenom, da se ji bo posrečilo katerega izmed nas spraviti za zamrežena okna. Po navadi je tam vohunil Zentrich!

Živo se spominjam večera 3. avgusta leta 1914. Okrog devetih smo se odpravili na izprehod. Ko smo dospeli do vežnih vrat Brečičeve trgovine, smo opazili pred gostilno »Beli križ« gručo ljudi, ki je nekoga pretepala in psovala. Moji tovariši so se skrili v vežo, sam pa sem bil radoveden, kaj

se godi in bi me bila radovednost kmalu stala življenje. Ko sem se približal gruči, sem opazil, da je njena žrtev gospa dr. Gosakova, ki se je bila pravkar pripeljala z vlakom. Priskočil sem ji na pomoč. Iztrgal sem jo iz krempljev druhal. Zbežala sva proti vojašnici, kjer sva prosila za vojaško stražo, a brez uspeha. V bližini je stal Zentrich, ki v najino obrambo ni ganil niti z mezinem. Še istega večera okrog desete ure se je pojavil Zentrich v dr. Gosakovem stanovanju s poveljem, da se mora gospa takoj odpeljati, ker ji ne morejo jamčiti za življenje. Na mojo prošnjo, naj jo spremlja kak policijski organ, mi je Zentrich odgovoril: »Za srbofile nimamo straže in takih izdajalcev se sploh ne izplača braniti«.

Okorajžili smo se in se podali na kolodvor, gospa Gosakova in sollicitator Polanjo. Na povratku s kolodvora naju je pred Denkovo hišo znova napadla nemčurska druhal in neusmiljeno pretepla. Moj tovariš Polanjo je zbežal na železniški tir, kjer so ga ujeli in aretirali, sam pa sem ubral pot iz mesta ter skočil na dvorišče Murševce gostilne, kjer me je druhal našla. Takoj nato se je pojavila straža pod poveljstvom Mälderja, ki mi je napovedal aretacijo, kakor tudi pokojnemu gostilničarju Muršecu. Ker mi niso mogli do živga, so me čez štiri dni izpustili. V času, ko sem bil na policiji zaprt, mi Zentrich ni dovolil, da bi dobival domačo hrano. V oktobru istega leta sem stal pred vojaškim sodiščem v Gradcu, ki je obsodilo Polanjo na 6 mesecev ječe, mene pa oprostilo radi pomanjkanja dokazov. Za svojo oprostitev se moram zahvaliti samo takratnemu vojaškemu zagovorniku, ki je bil Slovenec in če se ne motim, je bil to dr. Novak iz Ljubljane. Če živi, mu še danes izrekam najpristržnejšo zahvalo. Dobil sem pečat »P. V.«.

(Če se danes g. Zentrich izgovarja, da leta 1908. ni bil kot stražnik v Ptuj, ne spremeni ničesar dejstva. Bil je pač pozneje, in ga ni bilo hujšega preganjalca Slovencev, kakor je bil on. Zato zahtevamo od merodajne oblasti, da ga takoj odstrani z današnjega mesta. — Opomba ured.)

Živijo „slovenski“ Maribor!

Smo »Borbaši« pristaši prave svobode. Prava svoboda, tista blagodejna in resnična, pa ima svoje svete meje. Medtem, ko se mi omejujemo na svojih tleh na navdušene napitnice in govorance, prihaja k nam službeni hitlerjevski tisk, ki v sliki in besedi povečuje Mussolinijevega partnerja. Ob tej literaturi se ogrevajo srca naših renegatov, podžgana s sentimentalnim popuščanjem naših velenarodnjakov... Vse kavarne so polne tega čtiva! Nočemo kitajskega zidu, pač pa ono, kar spi v nas: Narodni ponos po vzgledu onih, ki mislijo, da se ves svet vrti okoli njih! In to v obliki

starega verza: »Pol svetá otrokom sliši Slave!«

Ne trpimo krivice!

Znani dobrovoljec na solunski fronti, dimnikarski mojster g. Ljudevit Pucelj, je spoštovana osebnost v narodnih in častniških krogih, ki vedo ceniti njegovo požrtvovalnost za narodno stvar že od leta 1912, ko je stopil v srbsko vojsko kot dobrovoljec. Četudi je od tega minilo že 21 let, ima zaslužni mož, ki je rezervni pod-

poročnik, te-le nagrade: 1. Pri rajoniranju so mu »merodajni« odredili prav »zavidljiv« okoliš, morda zato, ker dela noč in dan za ugled dimnikarske organizacije. 2. »Verfluchter serbischer Komitasch!« je poleg številnih odlikovanj imenovanega najnovjše priznanje od strani mariborskih nemčurjev. 3. V borbi za svobodo rodne zemlje je izgubil najdražje — zdravje! Vprašamo javnost: »Ali smo sploh vredni svobode, če ne spoštujemo naših najboljših mož?«

NAŠ POKRET

Nacionalno delavstvo zboruje... Silajno obiskana zborovanja in silno navdušenje in ogorčenje obenem... Delavstvo podira vse zapreke in se zbira pod našo zastavo. In prav je tako! Zadnji čas je že, da se delavstvo reši raznih pilavk, ki pod gesli lažnega nacionalizma in gnilega internacionalnega marksizma, sleparijo na-

šega izstradanega človeka. Vsem onim, ki stojijo ob strani pa kličemo: Še je čas! Kdor čuti z nami, kdor hoče socialne in nacionalne svobode, — pod naš prapor! Naše vrste so močne in krepke! V svojem pohodu bodo pomandrale vse, kar je proti njim!

Maribor

Preteklo nedeljo je zborovalo v restavraciji Narodnega doma delavstvo tovarne Doctor in drug. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano. Vodil ga je predsednik NSZ v Mariboru tov. Bajt, ki je ugodoma pozdravil vse navzoče, napovedal dnevni red in obrazložil potrebe in smotre čim pogostejših sestankov. Nakratko se je tudi dotaknil nedavne stavke v tovarni Doctor in drug, ki je spravila aranjevje v zelo slabo luč. Opozoril je delavstvo tudi na važnost bližnjih volitev v Delavsko zbornico. — Besedo je predal tov. Tumpeju. Govornik je označil smotrenost organizacijskega dela, njega pomen in dosežanje uspeha. Naš pokret je šele na pohodu, zmaga pa bo popolna, ko bo večina delavstva pod zastavo nacionalno-socialnega pokreta. Da je naš pokret na pravi poti nam potrjujejo sovravniki, ki z zavistjo in bojaznijo gledajo na naš pohod in uspehe. V nadaljnjih izvajanjih je ožigosal indiferentnost našega časopisa, ki vzdrževano od nacionalnih in tujih kapitalistov previdno zamačava današnje stanje in zahteve delavstva. — Burno pozdravljen je nato izpregovoril tov. Vojska. Z jasno besedo je pokazal na lažni nacionalizem, ki radi mastnih plač uganja licemerstvo. Enako pa je obsodil tudi umirajoči marksizem, ki je pokazal svoje pravo lice prav v rojstni deželi, čistokrvni »internationalni« Nemčiji. — Zborovanje je zaključil tov. predsednik in prosil vse, naj gredo z novimi silami na delo za organizacijo in za znago pri bližnjih volitvah. — Po zaključenem zborovanju je delavstvo odkritih glav zapelo himno »Hej Slovani...« in tako dalo duška svojemu navdušenju.

IZLETNIKOM NA SLADKI VRH!

V nedeljo, 27. t. m. priredi podružnica NSZ v Mariboru izlet na Sladki vrh. Vsi oni, ki so se prijavi, morajo biti v nedeljo, najkasneje ob pol 12. uri dopoldne pred Delavsko zbornico v Sodni ulici, odkoder se odpeljemo z avtomobili. Vrnemo se zvečer okoli 20. ure.

SKUPNA SEJA PODODBOROV.

Podružnica NSZ v Mariboru, sklicuje za sredo, 30. avgusta ob 19. uri zve-

čer skupno sejo vseh pododborov. Seja bo v podružničnih prostorih, palača Delavske zbornice, Sodna ul. 9, dvorišče. — Prosimo vse člane pododborov, da se seje zanesljivo udeležijo, ker bomo razpravljali o važnih zadevah!

Sladki vrh

V nedeljo, 27. avgusta bo ob 15. uri v prostorih narodne šole na Sladkem vrhu ustanovni občni zbor podružnice Narodno strokovne zveze. Ustanovitve se udeležijo tudi tovariši iz Maribora, ki bodo ob tej priliki priredili izlet na Sladki vrh. — Pridite vsi, ker le v enotnem in složnem nastopu je naša moč! Vsi za enega, eden za vse!

Ljubljana

Že pred nekaj leti je bila ustanovljena v Ljubljani organizacija stavbinskih delavcev. S pomočjo dobre volje in agitacije, se je začela organizacija lepo razvijati. Vsi zidarji in delavci, ki so videli v tej združitvi pomoč, so se zedinili v upih, da bo tudi njim zasijala boljša bodočnost. Do konca lanskega leta je organizacija lep uspevala, sedaj pa je, kakor bi odrezalo, nehala delovati. Da si bomo na čistem, moramo nekoliko opisati naš položaj. Imeli smo več intervencij pri g. banu in tudi pri g. županu.

Se je čas, da se ozrete tudi na nas in nam nudite pomoč, ki jo redko prosimo, čeprav smo je nujno potrebni. Ne pojdite mimo nas in naših prošelj kar tako enostavno, ker smo tudi mi ljudje, ki bi radi živeli. Apeliramo na Vas, g. ban, da tudi nas poslušate in tudi za nas žrtvujete nekaj prostega časa za razgovore, ki so tako potrebni, da vam objasnimo naš položaj in da nam pomagate, kajti tudi mi smo pravi nacionalisti in dobri državljani. — Zveza stavbinskih delavcev.

Glasbena šola „Nar. želez. društva Drava“ v Mariboru

opozarja na vpisovanje učencev ob pričetku novega šolskega leta, ki bo 1. in 2. septembra od 15. do 18. ure ter 3. septembra od 9. do 11. ure, vsakikrat v šolskih prostorih v Komenškega ulici 9 (bivša kontrola dohodkov v železniški koloniji). Sprejemajo se otroci železničarjev kakor tudi neželezničarjev, začetniki in tudi taki, ki so v glasbenem pouku že napredovali.

„Rokopis je ogledalo duše...“

G. Karmah bo iz prilaznosti računal za analizo rokopisa naročnikom „Borbe“ samo Din 20.-

Svetovno znani psihografolog Karmah prečita iz Vašega rokopisa Vaše življenske uspehe, Vašo bodočnost, Vaš značaj, strogo zaupno Vam pove o osebi za katero se zanimате. S svojimi grafološkimi analizami ima Karmah povsod in vselej popoln uspeh. Če Vam je mar Vaša sreča, Vaša bodočnost, pišite mu še danes na naslov: Karmah, psihografolog, Zalec pri Celju, ker odgovarja tudi na korespondenco.

IZJAVA

Podpisani preddelavec v delavnicah državnih železnic v Mariboru, obžalujem žalivke, ki sem jih izrekel napram gospodu Leontiju Maltcovu ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega postopanja.

Maribor, 22. avgusta 1933.

Leopold ŠUSTERŠIČ.

